

Socialismus at' hodnotí, kdo ho má rád

Materiál, předložený k předsjezdové diskusi pod názvem **Hlavní úspěchy a nedostatky budování socialismu v Československu**, podle mne ani zdaleka nevystihuje to podstatné, co se u nás v období 1948 – 1989 událo a jak se to odrazilo ve společenském vývoji. Není to hodnocení historie z marxistických, dialekticko-materialistických pozic. ale spíše sbírka povrchních soudů a pověstí, za jejíž některé pasáže by se nemusely stydět ani Svobodná Evropa a Hlas Ameriky.

Hlavním reflektorem. který má usměrnit náš pohled na dané období, je tu stále neblahé defétistické a flagelantské „Prohlášení k občanům ČSSR“, přijaté na mimořádném sjezdu KSČ, v prosinci 1989. Je to prohlášení devótní, hrubě poplatné době svého vzniku, tehdejší zvlčilé antikomunistické hysterii, hrozící krvavou pomstou a odvetou. Byl to zoufalý pokus o odvrácení toho nejhoršího, co tehdy straně hrozilo, ale neodpovídalo to historické pravdě. S odstupem více než čtvrtstoletí je třeba nasadit takový zorný úhel. který umožní vidět dějiny socialismu v pravdivém světle.

Dnes už musíme výstavbu socialismu hodnotit nejen samu o sobě, ale i v porovnání s tím, co přineslo listopadové období; listopad neznamenal žádnou osvobozující sametovou revoluci, ale demoliční kontrarevoluci, které nás vrátila o 40 let zpět, před Únor 1948, která vyvolala nejen monstrózní majetkový převrat, ale reakční převrat ve všech sférách života společnosti. To je třeba připomenout i komunistům, kteří listopad 1989 považovali, nebo snad ještě považují za své osvobození.

„Listopadoví muži“ bourali socialismus omamnými sliby a nadějemi. Slibovali nejen svobodu a demokracii, pravdu a lásku, ale prosperitu a blahobyť pro všechny. Nic z toho nesplnili. Svoboda je tu hlavně pro mafiány, tuneláře, korupčníky a organizované zločince, místo demokracie zde máme timokracii, a naše země nejen nevzkvétá, ale chřadne, stagnuje a upadá. A navíc je stále více ohrožena narůstajícím vnějším nebezpečím.

Naproti tomu, socialismus - i se všemi svými chybami, omyly a nedostatky, křivdami a tragickými represemi (za které se upřímně omlouváme těm, kterým jsme ublížili, ale ne těm, kteří si omluvu vynucují, aby ji politicky zneužili), - tedy přesto všechno, i přes

svou dočasnou porážku, představuje socialismus jednu z nejdůležitějších epoch v historii lidstva.

Zahájil novou historickou éru, éru politické, ideologické a morální emancipace lidstva. Názorně ukázal lidem cestu k novému typu společnosti, založené na reálném humanizmu a bratrství. Tuto zásluhu mu nelze upřít, ani vymazat. Socialistická demokracie byla - na rozdíl od současné pseudodemokracie - skutečně reálná, (i když nedokonalá), protože jejím pilířem byla rozvinutá sociální práva a svobody, a ne virtuální svoboda slova.

Teď aspoň stručně k několika z nejzávažnějších sporných a problematických pasáží:

Tvrzení, že *„selhal tehdejší model socialismu, protože neprokázal dostatečnou schopnost vlastního rozvoje a řešení problému,“* je dalším paralogickým omylem autorů, kteří ignorují dialektiku a zákonitosti společenského vývoje.

Socialismus si zvolil a pracoval s takovým modelem, který byl pro něj dostupný a použitelný, a který odpovídal daným historickým a společenským podmínkám a možnostem. Tomu odpovídaly i formy a metody řešení, tj. jeho rozvoje a obrany. A není pravda, že *neprokázal dostatečnou schopnost vlastního rozvoje a řešení problémů*. Výsledky, kterých dosáhl svědčí o pravém opaku !!! Příčiny jeho dočasné porážky jsou zcela jinde.

Faktem ale zůstává, že lepší model socialismu dosud nikdo nevymyslel a nevytvořil. Dokonce ani ti, kteří jej tak nemilosrdně kritizují a více než osm let nám vnucují své nepovedené a trapné modely, které naši stranu diskreditují.

Místo despektu a pohrdání si model socialismu i samotný socialismus zaslouží naši úctu, uznání a respekt. Jednu zásadní věc by nám však v této souvislosti měli autoři vysvětlit, totiž tvrzení, že *„některé z těchto chyb byly systémové“*. To by ovšem znamenalo, že jde o chyby samotného systému, tedy o chyby socialismu! Které chyby to jsou (?), ptám se autorů.

Prohlášení, jímž se současné vedení strany *„veřejně omlouvá za represe a vyjadřuje politování nad nerespektováním práva občanů na svobodný názor a nad znehodnocením ideálů socialismu“*.

Při plném vědomí toho, jak jsou v současnosti plně respektována a ctěna všechna práva občanů, nejen na svobodný názor, ale na práci, na spravedlivou odměnu, bezplatné vzdělání a zdravotní péči atd., a jak jsou „zhodnocovány“ ideály kapitalismu a neoliberalismu jsou dnes tato omluva a politování naprosto nepřijatelné a nemístné.

Také se tam říká, že „zejména 50. léta se stala přes tehdejší budovatelské nadšení nejsmutnější historií režimu. Získávání politické podpory bylo nahrazováno vynucováním, silicím autoritářstvím, které pak vedlo k politickému odcizení a ztrátě přirozených spojenců.“

Tady je třeba nutně poznamenat, že :

1) Svobodná Evropa by to neřekla lépe!

2) že to však vůbec nevystihuje reálnou atmosféru 50. let. Padesátá léta neznamena žádný jednostranný teror ze strany KSČ a socialistického státu, ale šlo o vzájemný (třídní) boj, v němž byly pochopitelně dočasně uplatňovány nástroje a metody revoluční diktatury. Byl to tvrdý a často bezohledný boj o charakter republiky a směřování společnosti, v němž křivdy, oběti a padlí byli na obou stranách. Nebyla tedy pouze Milada Horáková, ale také - námi bohužel zapomínaná - Anna Kvášová, nejen gen. Heliodor Píka, ale tak mjr. Augustin Schramm, Babice a další a další.

Historický význam socialismu a výsledky, které přinesl nejlépe vypovídají o tom, zda byly či nebyly znehodnocovány jeho ideály, a o tom, jaký byl skutečný vztah naprosté většiny občanů k němu.

Ještě slovo k frázi, že „komunisté ztráceli schopnost pobízet společnost kupředu, nedokázali zvítězit nad kapitalismem prosazením vyšší produktivity práce.“

Tak za 1) Kapitalismus nechceme porážet vyšší produktivitou práce, ale vyšší kvalitou života, kde produktivita práce představuje jen dílčí aspekt, utvářením reálného humanizmu a lidského bratrství.

A za 2) je třeba se nezakrytě podívat na to, jak kapitalismus dosahoval vyšší produktivity práce, v čem spočívaly jeho přednosti a jakým způsobem vytvářel svou sílu, moc a převahu !!!

Nikoli nějakým zázračným, jen jemu daným nadáním, ale

a) drastickou disciplinací vlastních dělníků a zaměstnanců a zejména

b) brutálním drancováním tzv. rozvojových zemí, rabováním jejich přírodního i lidského bohatství, přírodních i lidských zdrojů. Především na tom budoval a rozvíjel své bohatství, moc a převahu nad socialismem, který se rozvíjel jen a jen na vlastní účet, jen vlastními silami a prostředky.

Důsledky toho, jak kapitalismus vytvářel své "přednosti, svou efektivitu a morální převahu", dnes vidíme v obrovské a děsivé migrační vlně, která se valí na Evropu a představuje pro ni vážné ohrožení

Naše strana nutně potřebuje ofenzivní politiku a ofenzivní program a vedení, které bude schopno takový program připravit, prosadit a realizovat.

Naše strategické směřování tedy musí směřovat ne kupevňování sociálního státu, tj. kapitalismu, ale k jeho překonání směrem k socialismu.

To vyžaduje silný akční program, který bude lidi přitahovat a inspirovat. Zkvalitnění řízení strany vyžaduje její celoplošnou aktivizaci, tj. zapojení všech členů do každodenní masové politické práce. Hlavní směr diskuze musí být proto zaměřen na obnovu akceschopnosti strany.

Dějiny strany a socialismu musí napsat někdo, kdo má stranu a socialismus rád, a ne kdo nad nimi ohrnuje nos a hledá spíše nedostatky, omyly a chyby, místo jejich historického přínosu, vkladu a významu.

Zborov Dvořák, předseda ZO KSČM, Praha 2